

ED-18

การพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ
เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม

Development of an Integrated Sensory and Communication Stimulating Activity Program
for Improve Social Skills in Children with Autism

เชาวลิต สุรติมงคล¹ และวนิดา ดรปัญญา²

Chouwalit Surittimongkol¹, and Wanida Donpunha²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² สาขาวิชากายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล: chouwalit.su@kkumail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม และเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กระหว่างครั้งแรกและครั้งสุดท้ายในการเข้าร่วมกิจกรรม เครื่องมือวิจัยคือ ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ และแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งถูกประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เด็กที่ได้รับการวินิจฉัยทางการแพทย์ว่ามีภาวะออทิสซึม จำนวน 6 คน อายุเฉลี่ย 7 ± 2 ปี ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยการวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่ HE652231 ผลการวิจัยพบว่าพบชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึมและแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ $IOC=1.00$ และ $IOC=0.96$ ตามลำดับ และพบว่าในครั้งสุดท้ายของการทำกิจกรรมเด็กมีทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพิ่มขึ้นมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับครั้งแรก ($p < 0.05$) จึงสรุปได้ว่าชุดกิจกรรมนี้สามารถช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสซึมได้ อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาผลของกิจกรรมในระยะยาวต่อไป

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัส เด็กออทิสซึม ทักษะทางสังคม

Abstract

The purposes of this study were to develop an integrated sensory and communication stimulating activity program to improve social skills in children with autism and to compare children's social interaction

skills between the first and the last time to participate in the program. The research tools remained an integrated sensory and communication stimulating activity program and interpersonal behavior score record form, which were evaluated for the index of item-objective congruence (IOC) through 5 experts. Six children were clinically diagnosed with autism (5 males and 1 female), age of 7 ± 2 years were trained five days a week, 50 minutes a day, for two weeks. This research had been approved by the Human Research Ethics Committee, Khon Kaen University, number HE652231. The results showed that, an integrated sensory and communication stimulating activity program and Interpersonal behavior score record form had the $IOC=1.00$ and the $IOC=0.96$, respectively. In addition, after training, the children had a statistically significant increase in social interaction skill, compared to the first ($p < 0.05$). It was therefore concluded that an integrated sensory and communication stimulating activity program promotes social interaction skills of children with autism. However, the effects of long-term activity should be further studied.

Keywords: Sensory stimulation program, Children with autism, Social skills

บทนำ

ออทิสซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder หรือ ASD) เป็นกลุ่มโรคที่ประกอบด้วยความบกพร่องของพัฒนาการทางสังคม การสื่อสาร และมีพฤติกรรมหรือความสนใจซ้ำๆ อย่างไม่เหมาะสม (วิฐารณ บุญสิทธิ, 2559) ซึ่งจากการวินิจฉัยสำหรับภาวะออทิสซึมสเปกตรัม ได้แก่ เป็นผู้มีความบกพร่องในการสื่อสารทางสังคม (Social Communication) และพฤติกรรม (Behavior) ทำให้โอกาสที่จะเกิดการเรียนรู้ในด้านอื่นหยุดชะงัก โรคนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในครอบครัวที่ไม่มีสมาชิกคนใดเป็นมาก่อน ลักษณะภายนอกที่บุคคลทั่วไปจะสังเกตเห็นได้คือ มีลักษณะภายนอกเหมือนเด็กทั่วไป แต่ไม่ค่อยสบตากับผู้อื่น เรียกชื่อแล้วไม่หัน ไม่มองตามที่ผู้อื่นชี้ และไม่ชี้ชวนผู้อื่นมองตามสิ่งที่ตนสนใจ ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว ไม่รู้วิธีการเล่นกับเพื่อนหรือวิธีการวางตัวที่เหมาะสมในสังคม มีภาษาพูดที่ผิดปกติ พูดเป็นภาษาของตนที่คนอื่นฟังไม่เข้าใจ (American Psychiatric Association, 2013) หรือบางรายอาจไม่สามารถใช้ภาษาพูดสื่อสารได้เลย นอกจากนั้นจะมีความบกพร่องในการใช้ภาษาท่าทางด้วย ไม่พยายามใช้การแสดงออกทางสีหน้าหรือกิริยาท่าทาง ในการสื่อสาร ไม่ชี้บอกความต้องการแต่อาจใช้วิธีจูงมือผู้อื่นไปหาสิ่งที่ตนต้องการ ไม่เข้าใจความคิด อารมณ์ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้อื่น มีพฤติกรรมชอบจ้องมองวัตถุที่หมุนได้เป็นเวลานาน ๆ สามารถถือของที่ตนเองชอบไว้กับตัวตลอดเวลา กินแต่อาหารแบบเดิมซ้ำ ๆ และหงุดหงิดถ้าต้องมีการเปลี่ยนแปลงจากแบบแผนเดิม ๆ ชอบหมุ่นตัว สะบัดมือ เมื่อถูกขัดใจจะโกรธ และทำร้ายตนเองหรือขว้างปาสิ่งของได้ (วิฐารณ บุญสิทธิ, 2559 และรุ่งรัตน์ ศรีอำนวย, 2560) ดังนั้น จึงส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ รอบตัวเอง

ทักษะทางสังคมเป็นหนึ่งในทักษะที่เป็นพัฒนาการที่สำคัญด้านหนึ่งของเด็ก และเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานทางอารมณ์ การมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งใช้ติดต่อสื่อสารกับคนอื่นในสังคม และเป็นช่องทางในการเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ ตามมา ประเทศไทยให้ความสำคัญกับทักษะทางสังคมจนกำหนดให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องทักษะสังคมตั้งแต่เด็กเล็ก

ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่ได้ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงด้าน เศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทุกด้าน การสอน ทักษะทางสังคมที่เป็นแบบบูรณาการมีความสำคัญต่อเด็ก โดยครูผู้ฝึกสามารถกระตุ้นประสาทสัมผัสและฝึกพัฒนาการ ตลอดจน ทักษะทางสังคมให้กับเด็กได้ ปัจจุบันมีแนวทางการฝึกทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสซึม โดยกลุ่มสหวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก ในลักษณะงานที่แตกต่างกัน ได้แก่ ผู้ปกครอง แพทย์ นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา นักโสตสัมผัสวิทยา นัก กายภาพบำบัด นักดนตรีบำบัด นักศิลปะบำบัด นักสังคมสงเคราะห์และครู ซึ่งครูทำหน้าที่เตรียมความพร้อมในการรับการศึกษา และพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เป็นการฝึกโดยตรง เช่น การสอนในสถานการณ์จริง การใช้เรื่องราวทางสังคม การใช้วิดีโอเป็น แบบอย่าง การใช้ภาพในการสื่อสาร บัตรพลัง เป็นต้น การใช้วิธีการสอนโดยการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกัน (Sensory Integration) เป็นอีกวิธีการหนึ่งสำหรับนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสซึม ซึ่งหมายถึง การใช้ ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ด้านร่วมกัน เพื่อให้การรับรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นั่นคือมีการใช้การรับรู้ทั้งด้านสัมผัส เช่น การจับ การบีบ การหยิบจับสิ่งของ การวาดรูป เป็นต้น การเคลื่อนไหว เช่น การลุกนั่ง การยืน การเดิน การเคลื่อนย้ายสิ่งของ การเดินรำ เป็นต้น การใช้สายตา การฟัง การลิ้มรส และการดมกลิ่น เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายร่วมกัน และช่วยส่งเสริมให้เด็กออทิสซึมที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ทักษะทางสังคมกลับเข้าสู่ภาวะที่มีความสนใจ ตนเองและสภาพแวดล้อม มีความตระหนักรู้ถึงสภาวะปัจจุบันของตนเองหรือช่วยให้มีสมาธิในการทำกิจกรรมและการเรียน และ ลดความวิตกกังวลหรือความตื่นเต้นกับเหตุการณ์ที่อยู่รอบตัวที่มากจนเกินไป (ผดุง อารยะวิญญู, 2546) ดังนั้นการจัดการเรียน การสอนหรือการจัดชุดกิจกรรมแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับเด็กที่มีภาวะออทิสซึมจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่ง โดยการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนหรือโปรแกรมการฝึกนั้นสามารถนำสถานการณ์และกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ของเด็กและครอบครัวมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เด็กได้ฝึกแสดงทักษะของการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแบ่งปัน การบอกความต้องการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เด็กสามารถแสดงออกถึงความรู้สึกและอารมณ์ดีใจ และขอบคุณ (วาราลี โกศัย, 2540; ปิยะลักษณ์ พงษ์ชวัน, 2550) รวมทั้งการได้มีโอกาสเด็กได้เรียนรู้กิจกรรมทางสังคมโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีของจิตใจ (Theory of Mind) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีภาวะออทิสซึมมักไม่สามารถอ่านสถานการณ์ทางสังคมได้ถูกต้องเหมือนเด็กปกติ (Belen Rosello, 2020) เนื่องจากมีภาวะ "ขาดการรับรู้" (Mind Blindness) จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าได้มีการใช้ทฤษฎีของจิตใจ (Theory of Mind) เข้ามาพัฒนารูปแบบกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและสอนเด็กที่มีภาวะออทิสซึมให้รับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกผู้อื่น (Mind Reading) (Howlin P.Cohn & Hadwin, 2002) ได้แก่ ตีใจ เสียใจ โกรธ ซึ่งได้พิจารณาลักษณะกิจกรรมให้ สอดคล้องกับลักษณะเด่นของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม เช่น การรับรู้จากการมองเห็น ความสามารถในการท่องจำ และการเรียนรู้จาก การฝึกซ้ำ ๆ เป็นต้น ซึ่งหากผู้สอนสามารถพัฒนาหรือส่งเสริมให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมสามารถเรียนรู้สิ่งใด ๆ แล้ว เด็กจะสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้นั้นได้ในระยะยาวและอาจจะสามารถพัฒนาต่อยอดไปตามลำดับ (ศรีเรือน แก้วกังวา, 2543)

ในการศึกษาศึกษาวิจัยซึ่งเป็นครูการศึกษาพิเศษจึงมีความสนใจในการพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กออทิสซึมที่มีอายุระหว่าง 3-10 ปี และยังต้องการการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางสังคมโดยเฉพาะด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้นวัตถุประสงค์ การวิจัยคือเพื่อศึกษาผลของชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการต่อทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์

กับผู้อื่นของเด็กออทิสซึม และเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมระหว่างครั้งสุดท้ายและครั้งแรกของการฝึกด้วยชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมระหว่างครั้งสุดท้ายและครั้งแรกของการฝึกด้วยชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาเป็นเด็กออทิสซึม โดยมีเกณฑ์การเลือกกลุ่มเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การคัดเลือก

1. เป็นเด็กออทิสซึมที่มีรับบริการ ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยบริการคูเมือง
2. อายุระหว่าง 3-10 ปี
3. ไม่มีปัญหาสุขภาพ และไม่มีภาวะพิการอื่นร่วมด้วย เช่น ลมชัก ตาบอด หูหนวก เป็นต้น
4. มีระดับความรุนแรงของเด็กออทิสซึมสเปกตรัม ระดับ 1 ถึง ระดับ 2 (สุทธนันท์ กัลละ, 2561)
5. ผู้ปกครองยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยสมัครใจ

เกณฑ์การคัดออก

1. มีอาการเจ็บป่วยรุนแรง
2. ผู้ปกครองไม่สามารถเข้าร่วมการฝึกได้ครบตามที่กำหนด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วย

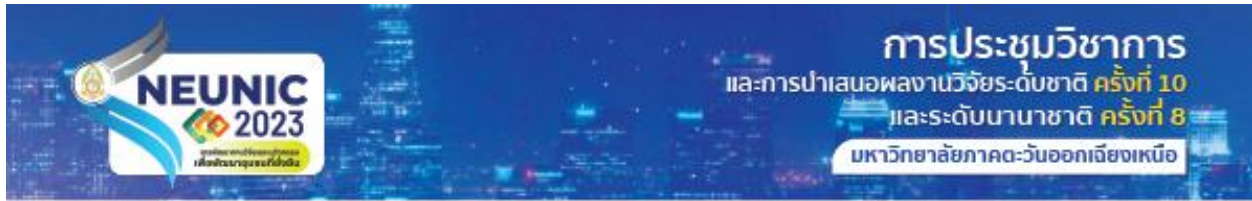
1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ กิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยใช้รูปแบบวิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental study) ได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2546)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ 2) แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรม การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัยและเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมบูรณาการสำหรับออทิสซึม การสังเกตและการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กออทิสซึม แล้ววิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบเพื่อนำมาสู่การสร้างเครื่องมือวิจัย โดยได้นำความรู้การใช้วิธีการสอนโดยการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกัน (Sensory integration) (ผดุง อารยะวิญญู, 2546) ร่วมกับการส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมทางสังคมโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีของจิตใจ (Theory of Mind) (Belen Rosello, 2020)

2. กำหนดขอบข่ายเนื้อหา กำหนดเป็นชุดกิจกรรมบูรณาการ การสังเกตและการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กออทิสซึม

2.1 กำหนดกิจกรรมต้นแบบในการนำมาพัฒนาชุดกิจกรรมบูรณาการ จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา ข้อมูลจากครูผู้สอน และผู้ปกครอง จึงได้ชื่อกิจกรรมต้นแบบ คือ กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด และกิจกรรมแบ่งโดว์แสนสนุก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่จัดโดยทั่วไปสำหรับเด็ก ครอบครัว และโรงเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ปลอดภัย สะดวก และหาได้ง่าย และเป็นกิจกรรมที่มีการบูรณาการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกันทั้งการสัมผัส การมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การพูดคุยสื่อ การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก

2.2 จัดทำรายละเอียดรูปแบบกิจกรรมและรายละเอียดอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

2.3 จัดทำชุดกิจกรรมบูรณาการและทดลองใช้ในเบื้องต้นและปรับปรุงแก้ไข

3. จัดทำชุดกิจกรรมบูรณาการฉบับสมบูรณ์ และแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

4. จัดส่งเอกสารเครื่องมือทั้ง 2 รายการ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและหาประสิทธิภาพ โดยนำรายการที่ผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงความคิดเห็นมาให้ค่าน้ำหนักคะแนน

5. นำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC)

6. หากค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับแก้ไขเครื่องมือตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อผลการตรวจสอบและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือมีค่า IOC มากกว่า 0.5 แล้ว ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

วิธีดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนที่จะดำเนินการวิจัย เสนอมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขออนุญาตดำเนินการทำวิจัย

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จ.บุรีรัมย์ เพื่อขอทำการเก็บข้อมูลในการวิจัยและแจ้งวัตถุประสงค์ รายละเอียดของกระบวนการวิจัยต่าง ๆ ในครั้งนี้

3. ผู้ปกครองจะได้รับรับการอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยจากผู้วิจัยเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยและรายละเอียด ของกระบวนการวิจัยต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองซักถามข้อมูลต่าง ๆ จนกว่าจะเข้าใจในรูปแบบการวิจัย โดยพี่เลี้ยงเด็กที่เป็นผู้ช่วยวิจัยจะเป็นผู้ขอความยินยอมจากผู้ปกครอง เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายอยู่ในกลุ่มเปราะบาง ไม่สามารถให้ความยินยอมด้วยตนเองได้

4. ผู้วิจัยผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองและมีผู้ช่วยวิจัย โดยใช้ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการที่จัดทำขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมกลุ่มที่มีเด็กรวมทำกิจกรรม 4 – 6 คนต่อกลุ่ม ซึ่งจำนวน 4-6 คน เป็นจำนวนที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มการทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามปกติ อย่างไรก็ตามจำนวนเด็กในแต่ละกลุ่มจะมีจำนวนน้อยกว่า 4 คน ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กทั้งหมดที่ผ่านการคัดกรองและสามารถเข้าร่วมโครงการได้ ใช้เวลาทดลอง 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์โดยทำการเก็บข้อมูลทักษะทางสังคมด้วยแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในระหว่างการทดลองแต่ละครั้ง และทำการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งแรกและครั้งสุดท้าย รายละเอียดกิจกรรม ทั้ง 10 ครั้ง แสดงในตารางที่ 1 และแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แสดงในตารางที่ 1 ตารางที่ 1 รายละเอียดกิจกรรม ครั้งที่ 1- ครั้งที่ 10

ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ สำหรับโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและ การสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม”	
กิจกรรม ครั้งที่ 1-5	กิจกรรมชุดที่ 1 กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด
1-5	<p>ชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม “กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด”</p> <p>การปฏิบัติชุดกิจกรรมสุขสันต์วันเกิด เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้ใช้ทักษะการฟังและการสื่อสารทั้งการพูดและการใช้ท่าทางในการแสดงออกตามความต้องการหรือตามสถานการณ์ โดยกิจกรรมหลักจะใช้การร้องเพลง เหตุการณ์สมมติ ร่วมกับช่วยเหลือและการกระตุ้นเตือนจากผู้วิจัย การทดลองจะเป็นการฝึกซ้ำๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยการศึกษาครั้งนี้จะทำการฝึกกิจกรรมสุขสันต์วันเกิด จำนวน 5 ครั้ง ซึ่งจะมีการสังเกตและทำการเก็บข้อมูลทักษะทางสังคมของเด็กแต่ละคนในระหว่างการฝึกทุกครั้งด้วย “แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น”</p> <p>โดยมีการดำเนินกิจกรรมหลักดังต่อไปนี้</p> <p>1. ชื่นนำ ผู้วิจัยและผู้ช่วย กล่าวทักทายและสร้างความคุ้นเคยกับเด็กโดยร้องเพลง “สวัสดี” และเพลง “จับไวไว” เพลง “สวัสดี” เนื้อเพลง ได้แก่ “สวัสดี สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาพบกัน ทั้งเธอและฉัน มาพบกันสวัสดี” เพลง “จับไวไว” เนื้อเพลง ได้แก่ จับหัว ตา หู หัวไหล่จับไวไวจับจมูก ปาก ตา จับแขน จับขา แล้วก็จับสะตือ</p>
กิจกรรม ครั้งที่ 1-5	กิจกรรมชุดที่ 1 กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด (ต่อ)
1-5	<p>2. กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด</p> <p>2.1 ผู้วิจัยเตรียมชุดเก้าอี้วงกลมซึ่งแยกเป็นชั้นไว้เรียบร้อยแล้วโดยให้มีจำนวนชั้นเด็กเท่ากับสมาชิกในกลุ่มและผู้วิจัย วางเก้าอี้วงกลมเก็บของเล่นและนำกล่องวางไว้บนโต๊ะกิจกรรม</p> <p>2.2 ผู้วิจัยพาเด็ก ๆ มานั่งเก้าอี้รอบโต๊ะ จากนั้นผู้วิจัยทำการจับฉลากเลือกเด็กเพื่อรับบทบาทสมมติเป็นเจ้าของวันเกิดที่ละคน ซึ่งเจ้าของวันเกิดจะทำหน้าที่เป็นผู้แบ่งปันเค้กวันเกิดให้เพื่อน ๆ ในกลุ่ม คนละ 1 ชิ้น</p> <p>2.3 ผู้วิจัยนำเค้กออกจากกล่องและวางบนโต๊ะ จากนั้นผู้วิจัยพาเด็ก ๆ ร้องเพลง “วันเกิด” เนื้อเพลง “วันเกิด” ได้แก่ Happy birthday to you Happy birthday to you Happy birthday, Happy birthday, Happy birthday to you เมื่อร้องเพลงจบแล้วให้เด็กเจ้าของวันเกิดทำท่าเป่าเทียน ผู้วิจัยจะทำการร้องของเด็กจากเด็กเพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมของเด็ก จากนั้นให้เด็กแบ่งเค้กวันเกิดให้เพื่อน ๆ ทีคน คนละ 1 ชิ้น เด็ก ๆ ที่ได้รับเค้กกล่าวขอบคุณ หลังจากนั้นให้เด็กเจ้าของวันเกิดขอเค้กจากเพื่อนและทำการเก็บลงในกล่องเก็บของเล่นเมื่อเด็กทำการเก็บเค้กเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะทำการขอลงของเล่นจากเด็ก การทำกิจกรรมในแต่ละ</p>

ตารางที่ 1 รายละเอียดกิจกรรม ครั้งที่ 1- ครั้งที่ 10 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ สำหรับโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและ การสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม”	
กิจกรรม ครั้งที่ 1-5	กิจกรรมชุดที่ 1 กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด (ต่อ)
	<p>ขั้นตอนผู้วิจัยจะเป็นผู้บอกและกระตุ้นเตือนเด็ก เพื่อให้เด็กทำกิจกรรมครบทุกขั้นตอน ในกรณีที่เด็กปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะลดความช่วยเหลือและลดการกระตุ้นเตือน ผู้วิจัยกล่าวชมเชยเมื่อเด็กสามารถทำได้</p> <p>2.4 ผู้วิจัยทำการจับฉลากเลือกเจ้าของวันเกิดคนต่อไปและดำเนินกิจกรรมเช่นเดียวกันจนเด็กทุกคนในกลุ่มได้ทำหน้าที่เป็นเจ้าของวันเกิด</p> <p>2.5 ผู้ช่วยวิจัยผู้วิจัยจะเป็นผู้สังเกตและทำการเก็บข้อมูลทักษะทางสังคมด้วยแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในขณะที่เด็กแต่ละคนทำหน้าที่เป็นเจ้าของวันเกิด</p> <p>3. สื่อ / อุปกรณ์</p> <p>3.1 เพลง สวัสดี</p> <p>3.2 เพลง จับไวไว</p> <p>3.3 เพลง วันเกิด</p> <p>3.4 สื่อการสอนชุดเด็ก (ผู้วิจัยจะใช้ชุดเด็กของเล่นของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นชุดเด็กของเล่นที่คุณครูใช้เป็นสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษกลุ่มอื่น ๆ ภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นอุปกรณ์ที่ปลอดภัยและสามารถนำมาให้เด็กใช้ฝึกทำกิจกรรมได้)</p> <p>4. เวลาในการฝึก</p> <p>ทำฝึกในวันจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเวลาเช้าก่อนที่เด็กจะเริ่มกิจกรรมในชั้นเรียนตามปกติของเด็กแต่ละคน ใช้เวลา 50 นาทีต่อครั้งต่อวัน</p>
กิจกรรม ครั้งที่ 6-10	กิจกรรมชุดที่ 2 กิจกรรมแบ่งโดว์แสนสนุก
	<p>ชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม “กิจกรรมแบ่งโดว์แสนสนุก”</p> <p>การปฏิบัติชุดกิจกรรมกิจกรรมแบ่งโดว์แสนสนุก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากจะได้ใช้ทักษะการฟังและการสื่อสารทั้งการพูดและการใช้ท่าทางในการแสดงออกตามความต้องการหรือตามสถานการณ์สมมุติแล้ว เด็กจะได้ฝึกทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กทางการใช้มือเล่น/ปั้นแบ่งโดว์</p> <p>โดยการศึกษาครั้งนี้จะทำการฝึกกิจกรรมแบ่งโดว์แสนสนุก จำนวน 5 ครั้ง ซึ่งจะมีการสังเกตและทำการเก็บข้อมูลทักษะทางสังคมของเด็กแต่ละคนในระหว่างการฝึกทุกครั้งด้วย “แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น” เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 1</p> <p>โดยมีการดำเนินกิจกรรมหลักดังต่อไปนี้</p> <p>1. ชี้นำ ผู้วิจัยและผู้ช่วย กล่าวทักทายและสร้างความคุ้นเคยกับเด็กโดยร้องเพลง “สวัสดี” และเพลง “จับไวไว” เพลง “สวัสดี” เนื้อเพลง ได้แก่ “สวัสดี สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาพบกัน ทั้งเธอและฉัน มาพบกันสวัสดี” เพลง “จับไวไว” เนื้อเพลง ได้แก่ จับหัว ตา หู หัวไหลจับไวไวจับจมูก ปาก ตา จับแขน จับขา แล้วก็จับสะตือ</p>

ตารางที่ 1 รายละเอียดกิจกรรม ครั้งที่ 1- ครั้งที่ 10 (ต่อ)

ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ สำหรับโครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและ การสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม”	
กิจกรรม ครั้งที่ 6-10	กิจกรรมชุดที่ 2 กิจกรรมแปรงฟันแสนสนุก (ต่อ)
	<p>2. กิจกรรมแปรงฟันแสนสนุก</p> <p>2.1 ผู้วิจัยเตรียมแปรงฟันเท่ากับสมาชิกในกลุ่มและผู้วิจัย และวางแปรงฟันซึ่งมีลักษณะเป็นก้อนคล้ายดินน้ำมันนำไปในกล่องเก็บของเล่น และนำกล่องวางไว้บนโต๊ะกิจกรรม</p> <p>2.2 ผู้วิจัยพาเด็ก ๆ มานั่งเก้าอี้รอบโต๊ะ ผู้วิจัยนำแปรงฟันออกจากกล่องและวางบนโต๊ะ จากนั้นผู้วิจัยทำการจับฉลากเลือกเด็กเพื่อรับบทบาทสมมติเป็นหัวหน้ากลุ่มทีละคน ผู้วิจัยจะทำการร้องขอแปรงฟันจากเด็กเพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมของเด็ก จากนั้นจะให้เด็กแบ่งแปรงฟันให้เพื่อน ๆ ในกลุ่ม คนละ 1 ชิ้น</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้หัวหน้ากลุ่มเลือกบัตรรูปภาพที่วางอยู่บนโต๊ะ เพื่อเป็นแบบให้เด็ก ๆ ฝึกแปรงฟัน หลังจากที่ได้เด็ก ๆ แปรงฟันเสร็จเรียบร้อยทุกคนแล้วหัวหน้ากลุ่มจะขอแปรงฟันจากเพื่อนและทำการเก็บลงในกล่องเก็บของเล่น เมื่อเด็กทำการเก็บแปรงฟันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการร้องขอกล่องของเล่นจากเด็ก การทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยจะเป็นผู้บอกและกระตุ้นเตือนเด็กเพื่อให้เด็กทำกิจกรรมครบทุกขั้นตอน ในกรณีที่เด็กปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจะลดความช่วยเหลือและลดการกระตุ้นเตือน ผู้วิจัยกล่าวชมเชยเมื่อเด็กสามารถทำได้</p> <p>2.4 ผู้วิจัยทำการจับฉลากเลือกหัวหน้ากลุ่มคนต่อไปและดำเนินกิจกรรมเช่นเดียวกันจนเด็กทุกคนในกลุ่มได้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม</p> <p>2.5 ผู้ช่วยวิจัยวิจัยจะเป็นผู้สังเกตและทำการเก็บข้อมูลทักษะทางสังคมด้วยแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในขณะที่เด็กแต่ละคนทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม</p> <p>3. สื่อ / อุปกรณ์</p> <p>3.1 เพลง สวีตตี้</p> <p>3.2 เพลง จับไวไว</p> <p>3.3 บัตรรูปภาพผลไม้</p> <p>3.4 สื่อการสอนแปรงฟัน (ผู้วิจัยจะใช้แปรงฟันหรือแปรงป็นที่ปลอดภัยของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นแปรงฟันที่คุณครูใช้เป็นสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษกลุ่มอื่น ๆ ภายในศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นอุปกรณ์ที่ปลอดภัยและสามารถนำมาให้เด็กใช้ฝึกทำกิจกรรมได้)</p> <p>4. เวลาในการฝึก</p> <p>ทำฝึกในวันจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเวลาเข้าก่อนที่เด็กจะเริ่มกิจกรรมในชั้นเรียนตามปกติของเด็กแต่ละคน ใช้เวลา 50 นาทีต่อครั้งต่อวัน</p>

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการ และแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดย คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) จากสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ แทน ผลรวมของค่าน้ำหนักคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ
 ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยคำนวณค่าทางสถิติซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติพรรณนารายงานผลข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย ตัวแปรต่อเนืองรายงานผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Mean±SD) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของค่าคะแนนจากแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นก่อน (pre-test) และหลังการทดลอง (Post-Test) โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed-Ranks Test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ ค่า $p < 0.05$

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

การศึกษานี้มีเด็กเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 6 คน เป็นเพศชายจำนวน 5 คน และเพศหญิงจำนวน 1 คน อายุเฉลี่ย ± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7 ± 2 ปี ทั้ง 6 มีระดับความรุนแรงของเด็กออทิสซึมสเปกตรัมอยู่ในระดับ 2 โดยการจำแนกระดับความรุนแรงของเด็กออทิสซึมสเปกตรัมในการศึกษานี้ได้อ้างอิงตามงานวิจัยของ สุทธนันท์ กัลละ (2561) รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

รหัสผู้เข้าร่วมโครงการ	เพศ	อายุ (ปี)	ระดับความรุนแรง ของเด็กออทิสซึมสเปกตรัม
01	หญิง	10	ระดับ 2
02	ชาย	5	ระดับ 2
03	ชาย	6	ระดับ 2
04	ชาย	9	ระดับ 2
05	ชาย	6	ระดับ 2
06	ชาย	6	ระดับ 2

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

ผลการประเมินความสอดคล้อง (Index Of item-objective Congruence : IOC ของชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (IOC=1.00) และผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ IOC=0.96 ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม และแบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำมาใช้ในการศึกษาศึกษาครั้งนี้ได้

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งแรกและครั้งสุดท้าย

การเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสซึมระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งแรก (ครั้งที่ 1) และครั้งสุดท้าย (ครั้งที่ 10) เมื่อคิดคะแนนเต็มเป็น 100 คะแนน พบว่าค่าคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสซึมครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 28.75±3.45 คะแนน ค่าคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสซึมครั้งที่ 10 มีค่าเฉลี่ย± ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 50.02±1.02 คะแนน โดยมีค่าความแตกต่างระหว่างครั้งที่ 10 และครั้งที่ 1 เท่ากับ 21.67±3.42 คะแนน และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นระหว่างครั้งที่ 10 และครั้งที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กครั้งแรก (ครั้งที่ 1) และครั้งสุดท้าย (ครั้งที่ 10)

ผู้เข้าร่วมโครงการ (n=6)	ในการทำกิจกรรมครั้งที่ 1 (Mean±SD)	ในการทำกิจกรรมครั้งที่ 10 (Mean±SD)	ค่าความแตกต่างระหว่าง ครั้งที่ 10 และครั้งที่ 1 (Mean±SD)
ค่าคะแนน (เต็ม 100 คะแนน)	28.75±3.45	50.02±1.02*	21.67±3.42

* $p < 0.05$ เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กระหว่างครั้งที่ 10 และครั้งที่ 1

อภิปรายผล

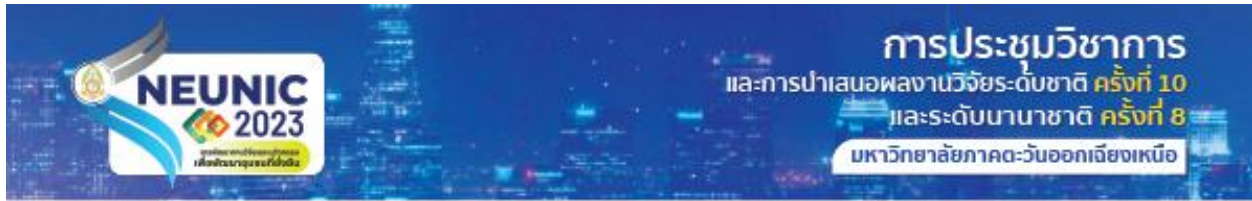
ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม ประกอบด้วย 1)หลักการ 2)วัตถุประสงค์ 3)การดำเนินการชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึมที่มีคุณภาพ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการ อยู่ที่ 1.00 ซึ่งให้เห็นว่าการพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึมมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพิมล ชูสอน (2565) ที่ว่าการพัฒนาชุดการสอนเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ได้ดีทำให้คุณภาพเพิ่มขึ้น

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร หลักการของพัฒนาการเด็ก แนวคิดเกี่ยวกับการสอนเด็กออทิสซึม แนวคิดเกี่ยวกับการสอนเด็กออทิสซึม ตลอดจนหลักการพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึมและนำมากำหนดวัตถุประสงค์ ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม เขียนหลักการ เนื้อหากิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม ตลอดจนขั้นตอนการจัดกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งที่ครูปฐมวัยคุ้นเคย ซึ่งสอดคล้องกับทวลง อารยะวิญญู (2542) ได้กล่าวว่า การศึกษาหลักสูตร เทคนิค กระบวนการ จะทำให้เป็นแนวทางในการจัดชุดกิจกรรม ที่เหมาะสมทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน ส่งผลให้ชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม ตรงกับความต้องการของครูและเด็กออทิสซึม นอกจากนี้ยังพบว่าผลการประเมินคุณภาพโดยภาพรวมของชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลการประเมินคุณภาพโดยภาพรวมของชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพ อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึมในการศึกษาคั้งนี้พัฒนามาจากกิจกรรมในชีวิตประจำวันของเด็กปกติทั่วไปและเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวนิยมจัดให้กับเด็กในการปกครอง รวมทั้งการยังเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ง่าย ใช้งานได้สะดวก และมีความปลอดภัยต่อการใช้งาน

การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสซึมพบว่าหลังจากที่เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมครบทั้ง 10 ครั้ง ค่าคะแนนทักษะทางสังคมด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กทั้ง 6 คนมีค่าเพิ่มขึ้น และพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของทั้ง 6 คน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างครั้งที่ 10 และครั้งที่ 1 จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึม อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสาร มีขั้นตอนของการบูรณาการกระตุ้นประสาทสัมผัสและสอนตามลำดับขั้น ทำให้เด็กออทิสซึมได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมเป็นไปตามระบบ โดยมีชุดสื่อการสอนเป็นตัวช่วยให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและมีการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมและมีความหมายกับเด็ก จึงทำให้มีทักษะทางสังคมที่สูงขึ้น

กิจกรรมที่ถูกนำมาพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึมในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วยชุดกิจกรรมหลัก 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมสุขสันต์วันเกิด และกิจกรรมแบ่งโดว์แสนสนุก ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นที่นิยมและมักจัดขึ้นสำหรับเด็กทั่วไปทั้งในระดับครอบครัว และโรงเรียน เมื่อนำกิจกรรมดังกล่าวมาวิเคราะห์และจัดลำดับการทำกิจกรรมอย่างมีแบบแผน ร่วมกับการนำความรู้ตามหลักการละทฤษฎีด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กมาปรับปรุงให้โปรแกรมมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็ก จึงนำมาสู่ผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นจนนำไปสู่การพัฒนาทักษะของเด็กเป็นรูปธรรม ดังนั้นผลการศึกษาในคั้งนี้จึงชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมกระตุ้นประสาทสัมผัสและการสื่อสารแบบบูรณาการมีประโยชน์และมีความเหมาะสมในการนำมาประยุกต์ใช้ในพัฒนาทักษะทางสังคมในเด็กออทิสซึม และควรมีการพัฒนาแบบประเมินหรือตัวชี้วัดที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมดังกล่าว เพื่อให้ผู้สอนหรือผู้วิจัยสามารถประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง และนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรมีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการกระตุ้นประสาทสัมผัส เพื่อเพิ่มความสามารถในการสอนเด็กประเภทต่าง ๆ

1.2 ผู้วิจัยควรตรวจสอบสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลในระยะยาว

2.2 พัฒนากิจกรรมที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็ก

2.3 ศึกษาผลของใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสซึมที่บ้านโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน

กิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ชูศรี วงศ์รัตน. (2546). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจจอินเตอร์โพรเกรสซิฟจำกัด.

ปิยลักษณ์ พลฤกษ์วัน. (2550). การศึกษาองค์ประกอบและพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการเรียนการสอน MADE. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 3(8), 25-35.

ผดุง อารยะวิญญู. (2546). *วิธีสอนเด็กออทิสติก*. กรุงเทพฯ: บริษัท ราไทย เพรส จำกัด.

ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *การเรียนรวมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แวนแก้ว พระราชบัญญัติส่งเสริม การพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติพ.ศ.2550. 2550,14 ,มกราคม. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอนที่ 9ก หน้า 1/14.

พรพิมล ชูสอน. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสร้างความรู้ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาสำหรับครูประถมศึกษาตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์. *วารสารวิชาการวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(4), 146-160.

รุ่งรัตน์ ศรีอำนาจ. (2560). การจัดการปัญหาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ*, 2(3), 21- 35.

วราลี โกศัย. (2540). *ผลการเล่นเกมแบบร่วมมือนอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).

วิฐารณ บุญสิทธิ (2559). *โรคออทิสซึมสเปกตรัม (Autism Spectrum Disorder)* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ประยูรสาส์น.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัยเล่ม 2 วัยรุ่น – วัยสูงอายุ*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุทธนันท์ กัลป์กะ. (2561) การช่วยเหลือเด็กออทิสติก: กรณีศึกษา. *รามธิบดีพยาบาลสาร*. 24(3), 227-238.

American Psychiatric Association. (2013.). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders : DSM-5TM*.

5th ed. American Psychiatric Association Washington, DC.

Howlin, P., Cohen, S., Baron & Hadwin J. (2002). *Teaching Children with Autism to Mind-Read*. 1st ed.

Wiley.

Rosello, B., Berenguer, C., Baixauli, I., García, R., & Miranda, A. Theory of mind profiles in children with autism spectrum disorder: adaptive/ social skills and pragmatic competence. *Theory of Mind and Autism*, (11), 1-14.